

Oponentský posudek disertační práce

Název práce:	„Prognostické uvědomování u pacientů s pokročilým onkologickým onemocněním“
Autor práce:	Mgr. et Bc. Karolína Vlčková 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy Studijní program: Lékařská psychologie a psychopatologie
Školitel:	PhDr. Martin Loučka, Ph.D. Centrum paliativní péče
Oponent:	doc. PhDr. Miroslav Světlák, Ph.D. Ústav psychologie a psychosomatiky Lékařská fakulta Masarykovy univerzity

Aktuálnost tématu

Práce se zabývá aktuálním tématem v oblasti komplexní onkologické a paliativní péče a rozvíjí zásadní témata lékařské psychologie a komunikace a jednoznačně tak přispívá k současnému poznání v dané oblasti.

Cíle a adekvátnost metod

Práce z mého pohledu jednoznačně splnila cíle, které si na začátku autorka stanovila. Metodika práce je vzhledem ke stanoveným cílům studie adekvátní a svým rozsahem, komplexností a úrovní statistické analýzy odpovídá požadavkům na kompetentní a velmi dobrou vědeckou práci. Jednou z mnoha předností práce je její systematická a originalita: systematické review, nový dotazník na základě rozhovorů s pacienty, ověření jeho validity a jeho následné použití v longitudinálním výzkumu.

Výsledky a význam práce

Výsledky práce jsou velmi komplexní a obsahují mnoho dílčích významných zjištění. Z celé práce a z publikovaných článků je zřejmé, že si autorka v dané oblasti výzkumu osvojila znalosti a vědecké dovednosti na vysoké úrovni. Vzhledem k tomu, že byly všechny výsledky práce publikovány v recenzovaných časopisech s IF (tři Q1 a dva Q2), sama práce už prošla kvalitním a složitým recenzním řízením, ke kterému nelze nic dodat.

Snaha popsat míru motivace pacientů a jejich příbuzných v účasti na výzkumu v oblasti paliativní péče mi přijde zajímavá, novátorská a výsledky vnímám jako povzbudivé. Nemusíme se tolik bát s lidmi mluvit a zjišťovat, jak sdílený lidský úděl vnímají.

Zajímavým zjištěním je také skutečnost, že prognostické uvědomění pacientů je v průběhu nemoci ponejvíce stabilní a významněji se nemění.

Za klinicky přínosné považuji zjištění, že prognostické uvědomění pacientů, tedy uvědomění jeho jednotlivých komponent, se liší v závislosti na otázce, kterou pacientům položíme. Výsledky tak z mého pohledu potvrzují, že je třeba s pacienty v čas, opakovaně a rozvitě hovořit.

Masarykova univerzita, Lékařská fakulta

Častá věta v dokumentaci, že pacient byl poučen nebo informován získává díky práci autorky na hloubce a nutnosti k zamyšlení se každého lékaře.

Připomínky a otázky

Otázka pro autora:

Práce popisuje míru prognostického uvědomění u pacientů s onkologickým onemocněním. Sledována je jeho míra u pacientů samotných a u jejich příbuzných. Které proměnné bychom podle vás mohli sledovat na straně lékaře, abychom mohli vytvořit pomyslný mediační/interakční model.

Existuje nějaká práce, která by se zabývala prognostickým uvědoměním v obecné zdravé populaci? Každý přeci víme, že to s námi nedopadne dobře, že zestárneme, onemocníme a umřeme. Je tedy míra uvědomění si této vyhlídky rysem osobnosti, stabilní charakteristikou nebo stavem, který očekáváme až v konfrontaci s nemocí? Pokud ano, se kterými osobnostními charakteristikami (otevřenost, emoční uvědomění, existenciální inteligence, obranné mechanismy) by toto uvědomění souviselo?

Závěr

Předloženou vědeckou práci považuji za vysoce přínosnou a v kontextu prací, které jsem měl možnost hodnotit, za nadprůměrnou. Studentka Mgr. et Bc. Karolína Vlčková jednoznačně prokázala tvůrčí schopnosti nutné k získání titulu Ph.D. v dané oblasti výzkumu a práci doporučuji k obhajobě.

V Brně 30. 8. 2022

doc. PhDr. Miroslav Světlák, Ph.D.

Ústav psychologie a psychosomatiky
Lékařská fakulta MU
Tel.: 549491372, sekt. 549491371